

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/80/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3716201455
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3716201455.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a členov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v spore žalobkyne B. F., bytom D. pod P. XX, zastúpenou Advokátska kancelária JUDr. Jaroslav Čibenka s.r.o., so sídlom Vajanského 6, Trenčín, IČO 47 254 181 proti žalovanej S. Chovancovej, bytom A. XXX, zastúpenej Y. kancelária JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s r.o., so sídlom Šoltésovej 346/1, Považská Bystrica, IČO 36 860 654, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 5C/22/2016-104 zo dňa 5. februára 2018, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovaná **m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým v poradí druhým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobkyni v rozsahu 100 % (výrok II.). Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 588, § 34, § 37 ods. 1, § 39, § 41a ods. 1 a 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 137 písm. c), § 197 ods. 2, § 255 ods. 1 a § 262 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia, že je vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. A., a to parcely CKN 435 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 445 m² a rodinného domu súp. č. XXX postaveného na parc. CKN 435 v podiele 1/2 (ďalej ako „predmetné nehnuteľnosti“). Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 5C/22/2016-50 zo dňa 25.júla 2016 žalobe vyhovel v plnom rozsahu a zaviazal žalovanú na náhradu trov konania žalobkyni. Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 5Co/7/2017-68 zo dňa 12.07.2017 zrušil tento rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že odôvodnenie súdu prvej inštancie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a zároveň nepredstavuje logický sled súvislostí v prejednávanej veci - nebol bezpečne zistený nesúlad medzi predstieranou a zastretou vôľou účastníkov v tom smere, že by sa malo jednať o zabezpečovací prevod, prípadne dočasný prevod práva k spornej nehnuteľnosti. Po doplnení dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že kúpnu zmluvou zo dňa 23.12.2002 predávajúca Y. U. predala žalobkyni B. F., rod. U. 1/2-icu nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. A., a to rodinný dom súp. č. XXX postavený na parc. č. 435 a pozemok parc. KN č. 435 „zastavané plochy a nádvoria“ o výmere 445 m² za kúpnu cenu 75.365,- Sk (2.501,66 €). Druhú polovicu uvedených nehnuteľností nadobudla žalovaná S. I. na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej s predávajúcou Ing. M. O. dňa X.X.XXXX za kúpnu cenu 8.300,- €. Kúpnu zmluvou zo dňa 26.4.2010 žalobkyňa svoj polovičný podiel v nehnuteľnostiach odpredala žalovanej za kúpnu cenu 1,- €. Pokiaľ žalobkyňa svoju žalobu na určenie jej vlastníctva k nehnuteľnosti, postavila na tvrdení, že sa jednalo o simulovaný právny úkon - predmetná kúpna zmluva nevyjadrovala jej pravú vôľu, pretože v skutočnosti uzavretou zmluvou bol disimulovaný iný právny úkon

- zabezpečovací prevod práva, resp. záložná zmluva, v tomto smere súd, po vyhodnotení všetkých vykonaných dôkazov, skonštatoval, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno. Samotné zmluvné dojednanie, kedy predmetom prevodu sú nehnuteľnosti a cena za prevod nehnuteľnosti predstavuje jedno euro sama o sebe neznamena záver o simulovanom právnom úkone. Skutkové tvrdenie, na ktorom je založená žaloba žalobkyne, keď brat žalobkyne mal prevziať dlh za žalovanú a žalobkyňa mala za účelom zabezpečenia splatenia dlhu svojim bratom previesť na žalovanú 1 rodinného domu vyznieva nelogicky a nedôveryhodne. V priebehu konania sa žalobkyňi nepodarilo objasniť a dôveryhodne preukázať, aký zmysel by malo takéto konanie žalobkyne a brata žalobkyne. Prevzatie dlhu v zmysle § 534 OZ (bratom žalobkyne) uľahčuje postavenie dlžníka (žalovanej), a preto súd nevidel dôvody, resp. v konaní nevyšli najavo žiadne také okolnosti, pre ktoré by žalovaná mala žiadať zábezpeku splnenia dlhu (pôvodne dlhu žalovanej) bratom žalobkyne a už vôbec nie od žalobkyne vo forme prevodu polovice rodinného domu. Dôveryhodnejšie vyznieva tvrdenie žalovanej, že vzhľadom na skutočnosť, že podiel žalobkyne v dome reálne užívala žalovaná s bratom žalobkyne, do tohto domu investovali, zateplili ho, prerobili okná, preto žalobkyňa previedla po vzájomnej dohode s bratom žalobkyne svoj podiel na žalovanú (za symbolickú cenu 1 Eur). Súd prihliadol aj na následné správanie sa žalobkyne, keď pôžička bola zo strany žalovanej a brata žalobkyne splatená už v roku 2011 a ak by bola predmetná kúpna zmluva zastretá inou dohodou, resp. ak by existovala medzi stranami sporu dohoda, že po splatení pôžičky žalovaná prevedie podiel na nehnuteľnosti späť na žalobkyňu a ak by sa žalobkyňa cítila ukrátená „simulovaným“ právnym úkonom, tohto práva by sa žalobkyňa nepochybne domáhala už skôr než žalobou podanou až v roku 2016. Aj z vyjadrenia samotnej žalobkyne na pojednávaní (č.l. 37) je zrejmé, že túto žalobu podala následkom iných okolností, na základe ktorých je presvedčená, že žalovaná „pripravila o všetko brata“ a tiež, že nevrátila peniaze mame žalobkyne a takýmto spôsobom sa zrejme snaží získať peniaze od žalovanej späť. Nebolo preukázané, že by sa žalobkyňa domáhala od žalovanej vrátenia predaného podielu s poukazom na „disimulovaný“ právny úkon, v tomto smere nevykonala smerom k žalovanej žiaden prejav vôle. Z vyjadrenia žalovanej v priebehu konania je zjavné, že necíti záväzok voči žalobkyňi ale voči bratovi žalobkyne, ktorému je ochotná po predaji domu vyplatiť polovicu kúpnej ceny domu. Súd nevykonal žalobkyňou navrhovaný dôkaz, výsluch svedkyne Ing. M. O., nakoľko tento považoval za neúčelný, nadbytočný a nehospodárny. Za nadbytočný považoval tiež žalobkyňou navrhovaný výsluch svedkyne S. C., keďže zabezpečovací úkon sa nemal týkať vzťahu svedkyne a žalovanej ale žalovanej a brata žalobcu. Naviac, výsluch svedkyne nebol možný ani z procesných dôvodov, keďže žalobkyňa nebola schopná zabezpečiť prítomnosť tejto svedkyne na pojednávaní a súdu v zmysle § 197 ods.2 CSP neposkytla potrebné údaje na zabezpečenie jej účasti súdom. Keďže žalovaná mala v konaní plný úspech, súd jej priznal náhradu trov konania proti žalobkyňi v rozsahu 100%.

2. Žalobkyňa svojím odvolaním podaným včas napadla rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) CSP. Namietala, že súd prvej inštancie sa vôbec neriadil ust. § 182 CSP, čím znemožnil žalobkyňi uskutočniť jej procesné právo, a to právo predniesť záverečnú reč, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata žalobkyňou substancovaného skutkového stavu tkvie v tom, že žalobkyňa a žalovaná v danom prípade predstierali uzatvorenie kúpnej zmluvy, v skutočnosti ale mali vôľu zabezpečiť pohľadávku žalovanej zo zmluvy o prevzatí plnenia. Žalobkyňa nikdy, či už v žalobe alebo v jej písomných podaniach, či vo vyjadreniach na pojednávaníach netvrdila, že simulovanou kúpnu zmluvou bolo zabezpečované „prevzatie dlhu“ žalovanej jej bratom. V dôsledku prevzatia plnenia vznikol popri hlavnom záväzkovom vzťahu medzi veriteľom (G. C.) a dlžníkom (žalovanou) nový a osobitný záväzkový vzťah medzi dlžníkom (žalovanou) a treťou stranou (bratom žalobkyne). Jeho obsahom bol záväzok tretej osoby (brata žalobkyne) splniť za dlžníčku (žalovanú) jej dlh veriteľovi. Argumentáciu súdu prednesenú v odôvodnení rozsudku by bola relevantná vtedy a len vtedy, pokiaľ by medzi žalovanou a bratom žalobkyne došlo k uzavretiu zmluvy o prevzatí dlhu. Je svojvoľným skutkový záver súdu o tom, že dôveryhodnejšie vyznieva tvrdenie žalovanej, že vzhľadom na skutočnosť, že podiel žalobkyne v dome reálne využívala žalovaná s bratom žalobkyne, do tohto domu investovali, zateplili ho, prerobili okná, preto žalobkyňa previedla po vzájomnej dohode s bratom žalobkyne svoj podiel na žalovanú (za symbolickú cenu 1 €). Nikde v písomných podaniach žalovanej neboli prezentované takéto tvrdenia a rovnako nikde v zápisniciach o pojednávaníach nie sú takéto tvrdenia zachytené. Preto nie je zrejmé, ako súd dospel k týmto skutkovým tvrdeniam žalovanej. Takisto sú vymyslené skutkové závery súdu o tom, že žalobkyňa oľutovala prevod podielu na dome po zdanlivo „nevýhodnom“ predaji, údajne vzhľadom na naštrbenie vzťahov medzi bratom žalobkyne a žalovanou, a že sa tak domáha vrátenia vlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti, pričom sa jej nepodarilo preukázať tvrdenia o existencii simulovaného právneho úkonu. Nikto v celom

súdnom konaní takéto tvrdenia neprodukoval. Navyiac sú tieto závery aj nesprávne v tom, že pokiaľ by žalobkyňa požadovala „vrátenie“ nehnuteľnosti s ohľadom na naštrbenie vzťahov, celkom určite by požadovala vrátenie daru a tvrdila by, že kúpnu zmluvou by bola dissimulovaná darovacia zmluva. Nenáležitú sú skutkové závery súdu postavené na následnom správaní sa žalobkyne, keď pôžička bola zo strany žalovanej a brata žalobkyne splatená až v roku 2011, pričom žalobkyňa cítiac ukrátená „simulovaným“ právnym úkonom (predajom nehnuteľnosti za 1 €) sa domáhala svojho práva až v roku 2016. Absolútne neplatný právny úkon je neplatný ex tunc, pričom vlastnícke právo je nepremlčateľné. Žalovaná ani jej brat neinformovali žalobkyňu, že už došlo k splateniu dlhu žalovanej bratom žalobkyne, pričom brat žalobkyne bol zadržaný políciou koncom roka 2012. Žalobkyňa túto záležitosť ponechala na brata, a keďže po 3-och rokoch bratovho uväznenia bolo zrejme, že brat sa z väzenia nedostane, rozhodla sa sama uplatňovať svoje vlastnícke právo nečakajúc na svojho brata. Pokiaľ ide o tvrdenie súdu, že žalobkyňa žalovanú nevyzvala na vrátenie nehnuteľnosti (1/2 domu), tak žalobkyňa žalovanú ústne vyzvala na vrátenie predmetnej nehnuteľnosti a po odmietnutí zo strany žalovanej podala žalobu. Už vôbec je svojvoľný záver súdu o tom, že nárok žalobkyne nie je daný, vychádzajúc z vyjadrenia žalovanej v priebehu konania, že necíti záväzok voči žalobkyňi, ale voči bratovi žalobkyne, ktorému je ochotná pri predaji domu vyplatiť polovicu kúpnej ceny domu. Žalobkyňa nedôveruje ani bratovi, práve preto odmietla uzavretie dohody so žalovanou, že žalovaná predá predmetnú nehnuteľnosť a polovicu výťažku z predaja uhradí jej bratovi. Súd sa v danej veci celkom formalisticky, svojvoľne a arbitrárne priklonil na stranu jednej zo sporových strán oproti strane druhej, pričom rozhodol v danej veci bez toho, aby jeho rozhodnutie malo rozumný základ v obsahu spisu a poskytovalo rozumné vysvetlenie toho, čo bolo medzi sporovými stranami sporné. Okrem toho z bodu 27 rozsudku je zrejme, že súd porušil prejednávajúcu zásadu, keď sám vytváral nové hypotetické skutkové okolnosti. Dokazovaním v sporovom konaní sa má preukázať to, čo strany tvrdili, a nie zisťovať či dotvárať to, čo strany netvrdili. Namietajú aj nesprávnosť záveru súdu o tom, že ak bola nehnuteľnosť predaná za cenu 1 €, táto skutočnosť ešte sama osebe nesvedčí o tom, že išlo o absolútne neplatný právny úkon. Na absolútnu neplatnosť prihliadne súd ex-offo. Kúpna cena v danej veci (1 €), za 1/2 nehnuteľnosti, ktorú sa sama žalovaná pokúšala predáť za cenu 77.000 € v celku, je zjavne v rozpore s dobrými mravmi. Tu poukazuje aj na rozsudok Spolkového súdneho dvora z 26.01.2014, sp.zn. ZR 249/12 (Vrchný zemský súd Mníchov): Zvlášť hrubý nepomer medzi plnením a protiplnením, ktorý umožňuje bez nutnosti ďalších okolností záver o zavrhnutiahodnom závere zvýhodneného, je pri obchode s nehnuteľnosťou daný v zásade pri rozdielne hodnote aspoň o 90 %. Vypočítanie svedkyne G. C. navrhovala žalobkyňa od počiatku. Svedok L. jasne uviedol, že za žalovanú splácal jej záväzok zo zmluvy o pôžičke na základe zmluvy o prevzatí plnenia, a to priamo do rúk L. C.. Samotná žalovaná na pojednávaní dňa 22.01.2018 uviedla, že: „Je pravda, že peniaze od p. C. som si požičiavala ja. Splácali sme to jej po 400 € mesačne. Splácali sme to spoločne s bratom žalobkyne.“ Už z týchto skutočností je zrejme, že brat žalobkyne splácal C. pôžičku žalovanej, čo osvedčuje existenciu zmluvy o prevzatí plnenia. Niet pochýb o tom, že výsluch svedkyne L. C. predstavuje významný dôkazný prostriedok na preukázanie skutkových tvrdení žalobkyne. Svedkyňa C. mohla tieto skutočnosti osvedčiť, nakoľko vedela o všetkých okolnostiach zmluvy o pôžičke, zmluvy o prevzatí plnenia a dôvode a spôsobe zabezpečenia zmluvy o prevzatí plnenia uzavretím simulovanej kúpnej zmluvy, ktorá je predmetom tohto konania. Svedkyňa C. je pokrvnou príbuznou žalovanej; nie je v žiadnom príbuzenskom vzťahu so žalobkyňou. Žalobkyňa p. C. nepozná a nemá ku svedkyňi priamy kontakt. Niet pochýb o tom, že nepredvolanie svedkyne C. a jej nevypočítanie na pojednávaní je odopretím práva žalobkyne na spravodlivý proces. Rovnako tak ide o porušenie práva na spravodlivý proces v dôsledku neuloženia vysvetľovacej povinnosti žalovanej, ktorá evidentne údaje svedkyne má a je s ňou aj v kontakte. Žalobkyňa výslovne požiadala súd o vypočítanie svedkyne C., či vie o zabezpečovacom úkone voči žalovanej. Ak sa súd rozhodne v konaní vôbec zamietnuť vykonať výsluch navrhovaného svedka, vtedy o tom vydá uznesenie do zápisnice o pojednávaní a dôvody, prečo tak urobil uvedie v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej. Nič také ale súd neurobil. Ďalej podotýka, že pokiaľ strana sporu nepozná adresu svedka, súd svedka predvolá z adresy evidovanej v Registri obyvateľov Slovenskej republiky. Ani nevykonanie výsluchu svedkyne C. súd neodôvodnil v bode 30 rozsudku presvedčivo a zrozumiteľne. Tu sa vyžadovala špecifická odpoveď na argument, prečo nie je potrebné vypočítať svedkyňu C., keď obsahu spisu svedčí o inom. V prípade existencie simulovanej zmluvy spravidla nikdy neexistuje dissimulovaná (zastretá) zmluva v písomnej forme. Všetky to je aj podstata simulácie, ergo súdy takmer vždy musia vychádzať z tvrdení účastníkov zmluvných vzťahov a starostlivo skúmať, čo vyšlo najavo v konaní a vykonať všetky dostupné dôkazy, ktoré sú potenciálne spôsobilé vniesť svetlo do skutkového stavu. Na záver navrhla, aby odvolací súd odstránil nedostatky v postupe súdu prvej inštancie a podľa § 388 a § 390 písm. a) a b) CSP zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobe vyhovie.

3. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že žiada odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP a žalobkyňu zaviazať zaplatiť náhradu trov odvolacieho konania. Poukázala na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5Co/7/2017-68 zo dňa 12.07.2017 v súvislosti s tým, že žalobkyňa si nespĺnila ani povinnosť tvrdenia, ani dôkazné návrhy nepredložila a preto neunesla dôkazné bremeno, tak ako na to upozornil aj odvolací súd v bode 28. svojho odôvodnenia s tým, aby preukázala také dôkazy, ktoré by osvedčili jej tvrdenia a ak také dôkazy nenavrhne, môže mať takáto okolnosť za následok, že neunesie dôkazné bremeno a bremeno tvrdenia. Žalobkyňa i napriek tomuto uvedené tvrdenia a dôkazy neuviedla a teraz sa to snaží prenášať na súd s tým, že tento by mal vykonávať vyhľadávanie svedkov a vypočúvanie, hoci ide o konanie ovládané zásadou kontradiktórnosti a zásadou koncentrácie navrhovania dôkazov zo strany procesných strán, ako to vyplýva zo základných princípov čl. 6 až 11 CSP. Preto z týchto dôvodov sa plne stotožňuje s dôvodmi súdu prvej inštancie, pre ktoré zamietol žalobu.

4. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovanej uviedla, že trvá na všetkých dôvodoch svojho odvolania. Výsluch najpodstatnejšieho svedka L. C. navrhovala už v žalobe zo dňa 05.08.2015. Navrhovaná svedkyňa L. C. mala relevantné informácie na ozrejmienie vzniknutej situácie, keďže vedela o podstatných okolnostiach, za ktorých sa sporná zmluva uzatvárala. Následne po neúspešnom pátraní adresy L. C., žiadala nahraď výsluch L. C. výsluchom Ing. M. O., čo je preukázateľné zo zápisnice zo dňa 22.01.2018, avšak okresný súd výsluch navrhovaných nevykonal. Na záver navrhla, aby odvolací súd odstránil nedostatky v postupe súdu prvej inštancie a podľa § 388 a § 390 písm. a) a b) CSP vec zrušil a vrátil na nové konanie a rozhodnutie alebo aby zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobe vyhovie.

5. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec na podklade podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v platnom znení (ďalej len "CSP") s nariadením odvolacieho pojednávania po doplnení dokazovania podľa § 385 CSP výsluchom svedkyne Gabriely Frankovej a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny.

6. V posudzovanej veci žalobkyňa žiadala určiť, že je vlastníčkou nehnuteľnosti zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. A., a to parcely CKN 435 „zastavané plochy a nádvoria“ o výmere 445 m² a rodinného domu súp. č. XXX postaveného na parcele CKN 435 v podiele 1/2-ica. Svoje presvedčenie o neplatnosti kúpnej zmluvy vyvodzovala z dôvodu nezhody vôle s prejavom, keď tvrdila, že nemala záujem kúpnu zmluvou zo dňa 26.04.2010 trvalo previesť vlastnícke právo na žalovanú a teda išlo o simulovaný právny úkon, pretože v skutočnosti uzavretou zmluvou bol disimulovaný iný právny úkon - zabezpečovací prevod práva, resp. záložná zmluva.

7. Prvoinštančný súd dospel k správneému záveru, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože požadované rozhodnutie súdu k tejto otázke by bolo oprávneným podkladom pre uskutočnenie očakávaných zmien zápisu v katastri nehnuteľností.

8. Následne súd prvej inštancie založil napadnuté rozhodnutie na právnom závere, že žalobkyňa v konaní neunesla dôkazné bremeno, teda jej tvrdenia o tom, že kúpna zmluva zo dňa 26.04.2010, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva v 1/2 k nehnuteľnostiam zo žalobkyne na žalovanú za kúpnu cenu 1,- euro, je simulovaný právny úkon a tento nevyjadroval jej pravú vôľu z dôvodu, že v skutočnosti uzavretou zmluvou bol disimulovaný iný právny úkon a to zabezpečovací prevod práva, resp. záložná zmluva, neboli v konaní preukázané.

9. Odvolacie námietky žalobkyne podľa § 365 ods. 1 písm. b) a e) CSP, v zmysle ktorých jej nebolo umožnené predniesť záverečnú reč a v konaní nebola predvolaná a vypočutá svedkyňa Gabriela Franková, vyhodnotil odvolací súd ako dôvodné.

10. Podľa § 182 CSP platí, že ak súd pojednávanie neodročí, pred jeho skončením vyzve strany, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci. Ak po vyjadrení strán súd nepovažuje za potrebné vykonať ďalšie dôkazy, uznesením vyhlási dokazovanie za skončené. Na uvedené ustanovenie nadväzuje § 219 ods. 2 CSP podľa ktorého rozsudok sa vyhlasuje spravidla hneď po skončení pojednávania, ktoré vyhláseniu predchádzalo. Ak to nie je možné, súd na vyhlásenie rozsudku odročí pojednávanie najdlhšie na 30 dní. Možno teda uviesť, že súd vyzve strany na prednesenie záverečných rečí aj vtedy, ak bude pojednávanie odročovať, avšak iba v prípade odročenia za účelom vyhlásenia rozsudku.

11. Odvolacia námietka žalobkyne podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP bola založená na tom základe, že súd prvej inštancie jej v priebehu konania neposkytol priestor pre zhrnutie svojho návrhu a vyjadrenie sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci (právo záverečnej reči) pred vyhlásením dokazovania za skončené. Odvolací súd mal zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 22.01.2018 za preukázané, že súd prvej inštancie na záver pojednávania nevyzval strany sporu na prednesenie záverečnej reči a tiež nevyhlásil dokazovanie za skončené. Prijatým uznesením odročil pojednávanie na 05.02.2018 za účelom vyhlásenia rozhodnutia. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 05.02.2018 vyplýva, že po konštatovaní dostavenia sa strán sporu vyhlásil súd prvej inštancie dokazovanie za skončené a následne vyhlásil napadnutý rozsudok bez toho, aby poskytol stranám možnosť uplatniť svoje právo na záverečnú reč. Žalobkyňa v zmysle § 182 v spojení s § 219 ods. 2 CSP preto dôvodne poukázala na to, že súd prvej inštancie jej uvedeným postupom uprel právo predniesť záverečnú reč pred odročením pojednávania za účelom vyhlásenia rozhodnutia na pojednávaní dňa 22.01.2018 a tento nedostatok neodstránil ani pred prijatím uznesenia o vyhlásení dokazovania za skončené na pojednávaní dňa 05.02.2018, čím bol daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

12. Rovnako bol naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP, kedy súd prvej inštancie nevykonal žalobkyňou navrhovaný výsluch svedkyne L. C. a považoval ho za nadbytočný a procesne neprístupný. V zmysle zrušovacieho uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5Co/7/2017-68 zo dňa 12.07.2017 bolo úlohou súdu prvej inštancie okrem iného vyzvať sporové strany k tomu, aby predložili a navrhli na preukázanie svojich tvrdení také dôkazy, ktoré by osvedčili ich tvrdenia. Takýmto dôkazom mala byť tiež navrhovaná výpoveď svedkyne L. C., ktorej výsluch bol žalobkyňou viackrát navrhovaný (napr. na pojednávaní dňa 25.09.2017 a dňa 22.01.2018). Odvolací súd sa nestotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie o nedôvodnosti výsluchu žalobkyňou navrhovanej svedkyne L. C. a to najmä z dôvodu možnej existujúcej relevancie jej vedomosti o žalobkyňou tvrdených skutočnostiach a zároveň ako osoby veriteľa vystupujúceho vo vzťahu k žalovanej ako rodinný príslušník s potenciálne vyššou hranicou záujmu o jej bonitu z titulu existujúceho záväzkového vzťahu.

13. Uvedené odvolacie námietky žalobkyne vyhodnotil odvolací súd ako opodstatnené s povahou nedostatkov v procesnom postupe súdu prvej inštancie, ktoré bolo potrebné napraviť v konaní pred odvolacím súdom postupom podľa § 385 v spojení s § 390 CSP. Odvolací súd za účelom odstránenia vytýkaných a odôvodnených nedostatkov nariadil podľa § 385 na prejednanie veci, doplnenia dokazovania a vyhlásenia dokazovania za skončené, pojednávanie dňa 08.08.2018, na ktoré riadne a včas predvolal strany, resp. ich právnych zástupcov a svedkyňu Gabrielu C..

14. Právny zástupca žalobkyne zaslal v deň pojednávania o 09.15 hod. súdu ospravedlnenie z neúčasti na pojednávaní, kedy dôvodom bolo náhle zhoršenie zdravotného stavu žalobkyne, o ktorom zároveň zaslala lekárske potvrdenie a požiadala o odročenie pojednávania. S prihliadnutím na tú skutočnosť, že v prejednávaní veci zároveň neospravedlnil svoju neúčasť právny zástupca žalobkyne, odvolací súd pojednával v neprítomnosti žalobkyne a jej právneho zástupcu.

15. Žalovaná na pojednávaní uviedla, že nevie kedy spolu s bratom žalobkyne začali žiť, avšak nakoľko sa spoločne s jej bratom starali o dom, dohodli sa, že ho prevedie na žalovanú za 1,- euro. Zmluvu spísali s tým, že peniaze im požičala jej teta G. C. a jednalo sa o sumu 5.000,- eur. Pôvodne tvrdila, že to bolo 8.000,- eur, ale už si to bližšie nepamätala, po 1.000,- eur jej dali babky a niečo mali odložené. Zmluvu o pôžičke mali napísanú len rukou, splácali dlho po 400,- eur mesačne. Jej priateľ bol v tom čase živnostník, ona u neho pracovala v bare a peniaze, ktorými splácali pôžičku, boli spoločné. Celý dom bol prevedený na ňu a nie aj na jej priateľa, lebo sa tak dohodli. Nepochybňuje, že časť domu bola financovaná aj z peňazí priateľa. Jej priateľ je vo výkone trestu asi už šiesty rok, myslí si, že bude teraz žiadať o podmienené prepustenie, pretože dostal 7 rokov 8 mesiacov. Je pravdou, že sa rozprávala pred pojednávaním s prítomnou svedkyňou (L. C.), bavili sa, čo povedia, lebo si už nepamätala, koľko si požičala, pretože teta povedala, že jej požičala 5.000,- eur, bavili sa preto, aby to nevyzeralo že klame. V dome bývali, starali sa oň, dohodli sa so sestrou jej priateľa (žalobkyňou), že dom prevedie na ňu (žalovanú) za 1,- euro, vymenili tam okná a robili aj iné investície. Je pravdou, že je stále vlastníčkou toho domu a je pravdou, že mala inzerát na jeho predaj, avšak ten stiahla, pretože je tam poznámka, že sa vedie súdny spor. Čo sa týka pôžičky vo vzťahu k tete, túto splácali zo spoločných peňazí s tým, že každý mesiac odkladala nejaké peniaze, nejaké jej dával priateľ. Čo sa týka peňazí od babiek po 1.000,- eur, pôvodne si ich chcela požičať a potom ich ani nechceli vrátiť, takže to bol dar od nich. Chcela sa

s bratom žalobkyne dohodnúť tak, že dom sa predá a jeho vyplatí polovicou s čím však nesúhlasil. S bratom žalobkyne sa rozišli asi rok po tom, ako nastúpil do výkonu trestu.

16. Svedkyňa L. C. na pojednávaní uviedla, že žalovaná je jej neterou, vzťah majú normálny a občas si zavolajú, nie sú každodennom styku. Keď si žalovaná chcela požičať peniaze na kúpu domu, prišli za ňou obaja aj so svojim priateľom s tým, že ich vzťah sa jej zdal v tom čase harmonický a zaručili sa jej, že obaja pracujú a peniaze jej splatia. Dohodli sa, že im požičia čiastku 5.000,- eur, napísala len jednoduchú zmluvu, že žalovanej požičala peniaze a že jej to budú splácať zhruba po 300,- eur. Žalovaná trvala na tom, že jej bude splácať mesačne toľko, koľko sa jej bude dať. Každý mesiac jej potom priniesli splátku, niekedy až do výšky 500,- eur a ona zakaždým na papier napísala, akú čiastku vrátila a podpísala to so žalovanou aj s dátumom, kedy to bolo. Keď splatili celú pôžičku nepovažovala za potrebné tento papier ďalej uschovávať aj keď to teraz ľutuje a po splatení peňazí ho roztrhala. V prvom rade apelovala na žalovanú, avšak mala za to, že peniaze im dáva spoločne a zároveň ich aj tak budú vracieť. Mala za to, že im požičiava na ich spoločný dom a preto je aj na priateľovi žalovanej aby sa snažil, pretože keď spolu žili, mala za to, že sú ako manželia. Žalovanej s jej priateľom po splatení prvej pôžičky požičiavala aj neskôr a to zhruba 6.000,- eur na podnikanie a aj táto pôžička jej bola zaplatená celá. Čo sa týka splátky pôžičky, každý mesiac za ňou prišli obaja do Žiliny, splátku jej odovzdali v hotovosti. Podpísala, že peniaze prevzala, žalovaná podpísala, že peniaze odovzdala. Tento údaj obsahoval výšku splátky a dátum splátky. Vedela o tom, že peniaze sú na kúpu polky domu s tým, že druhú polku vlastnil jej priateľ, resp. jeho sestra. O tom, čo sa dialo s domom následne, nič nevie.

17. Ďalšie odvolacie námietky žalobkyne vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené bez opory v zistenom a ustálenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení vecí súdom prvej inštancie. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia a po doplnení dokazovania dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými aj právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia a poukazuje na ne v súvislosti s § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam dodáva.

18. Z vykonaného dokazovania bolo nesporne preukázané, že kúpnu zmluvou zo dňa 23.12.2002 predávajúca Y. U. predala žalobkyni B. F., rod. U. 1/2-icu nehnuteľnosti zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. A., a to rodinný dom súp. Č. XXX postavený na parc. č. 435 a pozemok parc. KN č. 435 „zastavané plochy a nádvoria“ o výmere 445 m² za kúpnu cenu 75.365,- Sk (2.501,66 eur). Druhú polovicu uvedených nehnuteľností nadobudla žalovaná S. I. na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej s predávajúcou Ing. M. dňa XX.XX.XXXX za kúpnu cenu 8.300,- eur. Kúpnu zmluvou zo dňa 26.04.2010 odpredala žalobkyňa svoj podiel o veľkosti 1/2 na predmetných nehnuteľnostiach žalovanej za kúpnu cenu 1,- euro. Z toho dôvodu je aktuálne na LV č. XXXX, k.ú. A. ako výlučná vlastníčka vyššie uvedených nehnuteľností zapísaná žalovaná, a to na základe uvedených kúpnych zmlúv zo dňa 01.02.2010 a zo dňa 26.04.2010.

19. Podľa § 588 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

20. Podľa § 34 Občianskeho zákonníka právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

21. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

22. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

23. Podľa § 41a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak neplatný právny úkon má náležitosti iného právneho úkonu, ktorý je platný, možno sa naň odvolať, ak je z okolností zrejmé, že vyjadruje vôľu konajúcej osoby.

24. Podľa § 41 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti. Neplatnosti takého právneho úkonu sa nemožno dovoľávať voči účastníkovi, ktorý ho považoval za nezastretý.

25. Podľa § 137 písm. c) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu alebo podľa písm. d) určení právne skutočnosti ak to vyplýva z osobitného predpisu.

26. Ak právny úkon trpí vadami vôle (nebol urobený slobodne a vážne) alebo trpí vadami prejavu vôle (nebol urobený určite a zrozumiteľne), je absolútne neplatný. Právne úkony postihnuté absolútnou neplatnosťou nemajú za následok vznik, zmenu alebo zánik práv alebo povinností. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva priamo zo zákona (ex lege), a pôsobí od začiatku (ex tunc) voči každému. Toto právo sa nepremlčuje ani nezaniká, pretože z takéhoto úkonu právne následky nenastanú, a to ani dodatočným schválením (ratihabíciou), ani odpadnutím vady prejavu vôle (konvalidáciou). Súd musí na túto absolútnu neplatnosť prihliadať, resp. musí z nej vyvodzovať dôsledky aj bez návrhu z úradnej povinnosti. Ak právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti (§ 41a ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka). Z uvedeného potom vyplýva, že ak má byť určitým právnym úkonom, t.j. konkrétne právnym úkonom predstieraným, resp. urobeným naoko (tzv. simulovaným právnym úkonom), zastieraný iný právny úkon (tzv. disimulovaný právny úkon), je simulovaný právny úkon pre nedostatok potrebnej vôle subjektov ho skutočne uzavrieť neplatný. V takých prípadoch platí tento iný, t.j. zastieraný právny úkon. Podmienkou však je, že zastieraný právny úkon zodpovedá vôli subjektov a ďalej, že sú u neho splnené i ostatné náležitosti požadované zákonom pre jeho platnosť (napr. že vyhovuje zákonu, že ho neobchádza, resp. sa neprieči dobrým mravom). Pokiaľ by bol sám zastieraný právny úkon nedovolený, bol by rovnako neplatný (§ 39 Občianskeho zákonníka) (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5 M Cdo 11/2009).

27. Odvolací súd mal na podklade doplneného dokazovania zhodne so súdom prvej inštancie preukázaný záver o neunesení dôkazného bremena žalobkyňou a teda je správny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého tvrdenia žalobkyne o tom, že kúpna zmluva zo dňa 26.04.2010, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva v 1/2 k nehnuteľnostiam zo žalobkyne na žalovanú za kúpnu cenu 1,- euro, je simulovaný právny úkon a tento nevyjadroval jej pravú vôľu z dôvodu, že v skutočnosti uzavretou zmluvou bol disimulovaný iný právny úkon a to zabezpečovací prevod práva, resp. záložná zmluva, neboli v konaní preukázané.

28. Súd prvej inštancie v tomto smere správne poukázal na dôležitú skutočnosť, kedy zmluvné dojednanie, ktorého predmetom prevodu sú nehnuteľnosti a cena za prevod nehnuteľnosti predstavuje 1,- euro sama o sebe neznamena záver o simulovanom právnom úkone. Tento právny záver je v súlade s rozhodovacou činnosťou súdov (napr. uznesenie Ústavného súdu SR z 21. júna 2016, III. ÚS 412/2016), pričom v konaní neboli ani podľa odvolacieho súdu zistené iné skutočnosti, ktoré by v spojitosti s nepomerom kúpnej ceny a hodnotou nehnuteľnosti napĺňali znaky konania v rozpore s dobrými mravmi.

29. Bez ohľadu na posúdenie plnenia brata žalobkyne súdom prvej inštancie ako plnenia z prevzatia dlhu, nie sú závery žalobkyne o prevedení 1/2-ice predmetných nehnuteľností na žalovanú za účelom zabezpečenia jej dlhu voči veriteľke G. C. spoľahlivo preukázané. Uvedený záver bol odôvodnený vykonaným dokazovaním sčasti v predchádzajúcom konaní a na tomto nič nezmenilo ani doplnené dokazovanie, v ktorom bolo vo veľkej miere zopakované vykonanie tých istých dôkazov (výsluchy strán a svedka U. L.). Na vecne správnom závere súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby svojou výpoveďou nič nezmenila ani svedkyňa G. C., ktorá k okolnostiam žalobkyňou tvrdenej existencie zabezpečovacieho prevodu práva neuviedla žiadnu podstatnú okolnosť spôsobilú potvrdiť žalobkyňou tvrdené skutočnosti o zabezpečovacom prevode práva, resp. záložnej zmluvy. Táto vypovedala okrem iného len k samotným okolnostiam poskytnutia pôžičky žalovanej, resp. spoločne žalovanej s jej priateľom na kúpu 1/2 nehnuteľností, ktorí pôžičku svedkyňi splácali, a forme jej splácania. Naďalej tak v konaní podľa výsledkov vykonaného a doplneného dokazovania nebol preukázaný záver o existencii simulovaného právneho úkonu, ktorým mal byť disimulovaný iný právny úkon - zabezpečovací prevod práva, resp. záložná zmluva. Verzia žalobkyne o tom, že disimulovaný právny úkon bol uzatvorený s účelom zabezpečenia pôžičky žalovanej je nepresvedčivá aj v dôsledku toho, že brat žalobkyne pôžičku

splácal spoločne so žalovanou aj pred prevodom predmetných nehnuteľnosti, čo potvrdila tiež svedkyňa G. C. vo svojej výpovedi, pričom úhrady pôžičky boli pravidelne vykonávané a so splácaním neboli problémy. Požiadavka svedkyne G. C. ako veriteľky žalovanej na zabezpečenie svojho záväzku nebola tiež preukázaná.

30. Pokiaľ žalobkyňa tiež namietala skutkové zistenia súdu prvej inštancie, podľa ktorých žalovaná dom reálne využívala s bratom žalobkyne, do tohto domu investovali, zateplili ho, prerobili okná, preto žalobkyňa previedla po vzájomnej dohode s bratom žalobkyne svoj podiel na žalovanú za 1,- euro, pričom tieto nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, odvolací súd poukazuje na vyjadrenie žalovanej zachytené v zápisnici z pojednávania konaného pred súdom prvej inštancie dňa 02.05.2016, z ktorej tieto skutočnosti vyplývajú (č.l. 37) a taktiež na vyjadrenie žalovanej na odvolacom pojednávaní.

31. Súd prvej inštancie rozhodol vecne správne aj pokiaľ ide o náhradu trov konania, keď aplikoval § 255 ods. 1 CSP tzv. zásadu úspechu v spojení s § 262. Uvedenú skutočnosť odvolací súd poznamenáva napriek tomu, že konkrétnymi dôvodmi rozhodnutie o náhrade trov konania nebolo napadnuté, avšak ide o výrok závislý.

32. Záverom odvolací súd dodáva, že sa nezaoberal všetkými námietkami žalobkyne obsiahnutými v jej odvolaní, keď odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá a ani nemusí odpovedať na každú námietku, alebo argument uvedený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 78/2005).

33. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny.

34. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania priznal žalovanej proti žalobkyne v plnom rozsahu z dôvodu úspechu žalovanej v odvolacom konaní. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).